

Horváth József

Vállalkozási ismeretek informatikusoknak

A követelménymodul megnevezése:
Projektmenedzsment

A követelménymodul száma: 1143-06 A tartalomelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-009-50

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

BEVEZETÉS

A vállalkozások indítása, működtetése összetett feladatok megoldásaként jelentkezik az egyének számára. A vállalkozások megszervezésére több lehetőség közül választhatunk, mint pl. a tulajdonforma, a szervezeti forma, a tevékenységi körök, a méret, stb. Fejezetünkben a szervezeti forma alapján tekintjük át az egyéni vállalkozás és a gazdasági társaságok alapítását és működésüket.

1. Egyéni vállalkozás

A legegyszerűbb vállalkozási formának tekinthetjük. Az Országgyűlés elfogadta a 2009. évi CXV. törvényt az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről, amely megfelel az európai parlamenti és tanácsi Irányelveknek. A törvény 2010. január 1-től (egyes rendelkezései későbbi dátumtól) hatályos. Megállapítható, hogy egyszerűsödtek az egyéni vállalkozások alapításának és működésének feltételei.

Az egyéni vállalkozás olyan gazdasági tevékenység, amelyet a természetes személy saját neve alatt folytat.

Ki lehet egyéni vállalkozó?

– a magyar állampolgár, az Európai Unió tagállamának állampolgára, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy.

Ki nem lehet egyéni vállalkozó?

- aki korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen,
- akit bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,
- akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen egy évet meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,
- aki egyéni cég tagja vagy gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja.

A tevékenység megkezdésének bejelentése:

Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése elektronikus úton az ügyfélkapun keresztül végezhető. A bejelentéshez egy elektronikus űrlapot kell kitölteni. Az egyéni vállalkozói igazolvány megléte nem feltétele a tevékenység folytatásának. Az eljárás illetékmentes.

Az egyéni vállalkozó tevékenységének végzésére két forma közül választhat:

- egyéni vállalkozás,

- egyéni cég.

Az egyéni vállalkozó az általa folytatott vállalkozási tevékenységéért teljes vagyonával felel.

Az egyéni cég alapítását közjegyző által készített közokiratba kell foglalni. (Megjegyezzük, hogy ezzel a természetes személy nem válik jogi személlyé.) Az egyéni cég vagyona az alapító okiratban meghatározott jegyzett tőkéből áll. Az egyéni cég ügyvezetését vezető tisztségviselő látja el. Az egyéni cég megszűnésének törvényi feltételei vannak.

Egyéni vállalkozás működése:

- a tevékenységek megnevezését a bejelentkezéskor meg kell határozni (fő- és egyéb tevékenységek), amelyek a Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályok Rendszerében (TEÁOR) találhatóak,
- meg kell jeleníteni a vállalkozás székhelyét (ügyintézés helye, iratkezelés, tárolás, stb.), telephelyeit (a tevékenység tényleges gyakorlásának helye),
- az állami adóhatósági bejelentkezés, ügyintézés, adózási forma megválasztása,
- pénzforgalmi adatok alapján banki ügyintézés,
- a tevékenység végzéséhez szükséges szakmai végzettség biztosítása,
- számviteli feladatok (naplófőkönyv vagy pénztárkönyv vezetése),
- az egyéni vállalkozó tevékenységét szüneteltetheti (legalább egy hónap, legfeljebb öt évig),
- az egyéni vállalkozás a törvényben meghatározott feltételek szerint szüntethető meg.

2. GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

Az Országgyűlés elfogadta a 2006. évi IV. törvényt a gazdasági társaságokról. Gazdasági társaságot üzletszerű tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes és jogi személyek hozhatnak létre (minimum két tag szükséges).

Jogi személyiség, olyan szervezetet jelent, amely jogképes, sajátnevében jogokat szerezhethet és kötelezettségeket vállalhat. Főbb jellemzői: legyen társadalmilag elismert célja, az állam nyilvántartásba vette, működése során szervezete állandó, rendelkezik képviselő szervvel, elkülönült vagyona van, önálló vagyoni felelősséggel rendelkezik, relatíve hosszabb távra jött létre.

A jövedelemszerzésre irányuló tevékenység alapján a gazdasági társaságok egyik csoportosítási lehetősége a jogi személyiség, ennek alapján:

Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok:

- Közkereseti Társaság (KKT)
- Betéti Társaság

Jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok:

- Korlátolt felelősségű társaság (KFT)

- Részvénytársaság (RT)

Nem jövedelemszerzésre irányuló közös gazdasági tevékenység folytatására alapítható a nonprofit gazdasági társaság, amely bármelyik társasági formában működhet.

Általánosnak tekinthetjük, hogy a gazdasági társaságok rendelkeznek cégnévvel, valamint természetes személy csak egy gazdasági társaságban lehet korlátlanul felelős tag. A felelősség kérdése a gazdasági társaságokban:

Korlátolt felelősség: a tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért csak a bevitt vagyon mértékéig terjed.

Korlátlan felelősség: a tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért a bevitt vagyonon túl a magánvagyonukkal is felelnek.

Egyetemleges felelősség: bármely tagnak a teljes tartozásnak megfelelő összeggel rendelkeznie kell a külső hitelezők felé.

Gazdasági társaságok alapítása

A gazdasági társaság alapításához társasági szerződés megkötése szükséges. Kivétel: a részvénytársaság, itt alapszabály az egyszemélyes gazdasági társaságnál alapító okirat szükséges. A társasági szerződést közjegyző által készített közokiratba, vagy ügyvéd által készített magánokiratba kell foglalni. A társasági szerződés főbb tartalma:

- a gazdasági társaság cégnevét és székhelyét,
- a gazdasági társaság tagjai, mégpedig - ha a törvény másképp nem rendelkezik - nevük (cégnévük) és lakóhelyük (székhelyük) feltüntetésével,
- a gazdasági társaság cégjegyzékben feltüntetett tevékenységei,
- a társaság jegyzett tőkéjét, az egyes tagok vagyoni hozzájárulását,
- a társaság képviseletét, ideértve a cégjegyzés módját,
- a tagok (részvényesek) által kijelölt első vezető tisztségviselőket,
- a gazdasági társaság működésének időtartamát.

A gazdasági társaság a Cégbírószági bejegyzéssel és közzététellel jön létre, a jogerős cégbejegyzés után a társasági szerződés megtámadására nincs mód.

A következőkben az egyes gazdasági társaságokat főbb jellemzőit tekintjük át az alábbi kérdéskörök mentén: Ki alapíthatja? Milyen a társaságon belüli felelősségi viszony? Milyen a szervezet felépítése, irányítása? Ki képviseli a társaságot?

Közkereseti társaság (kkt.)

a társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemleges felelősségük mellett üzletszerű közös gazdasági tevékenységet folytatnak és az ehhez szükséges vagyoni hozzájárulást a társaság rendelkezésére bocsátják,

a vagyoni hozzájárulás mértékét a társasági szerződésben határozzák meg,

a közkereseti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése,

ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik, a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg,

a társaság üzletvezetésére mindegyik tag jogosult, de ezt a jogosultságot a társasági szerződésben lehet szabályozni,

a társaság kötelezettségeiért elsősorban a társaság felel vagyonával. Ha a társasági vagyon a követelést nem fedezi, a társaság kötelezettségeiért a tagok saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek,

megszűnik a társaság, ha a tagsági jogviszony megszűnése folytán a társaság tagjainak száma egy főre csökken.

Betéti társaság (bt.)

a létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betéte szolgáltatására köteles,

a kültag a társaság üzletvezetésére – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – nem jogosult.

a vagyoni hozzájárulás mértékét a társasági szerződésben határozzák meg,

a betéti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése,

ha a társaságból valamennyi beltag vagy valamennyi kültag kiválik, a társaság az utolsó beltag vagy az utolsó kültag kiválásától számított hat hónapos jogvesztő határidő elteltével megszűnik,

Korlátolt felelősségű társaság (kft.)

előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével (jegyzett tőkével) alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben csak törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – törvényben meghatározott kivétellel – a tag nem felel,

a társasági szerződésben meg kell határozni: az egyes tagok törzsbetéteinek és a szavazati jogának mértékét,

a társaság törzstőkéje az egyes tagok törzsbetéteinek összességéből áll. A törzstőke összege nem lehet kevesebb ötszázezer forintnál. A törzsbetét a tagok vagyoni hozzájárulása, amely pénzbeli, illetve nem pénzbeli hozzájárulásból áll.

a társaság bejegyzésére csak azután kerülhet sor, ha a bejegyzési kérelem benyújtásáig minden egyes pénzbeli hozzájárulásnak legalább a felét a társaság javára befizették,

a nem pénzbeli hozzájárulást a társasági szerződésben szabályozott időben és módon kell a társaság rendelkezésére bocsátani,

a társaság bejegyzését követően a tagok jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg (az üzletrészek bármikor értékesíthetők a törvényi szabályozást betartva),

a társaságot egy tag is alapíthatja,

a taggyűlés a társaság legfőbb szerve. A taggyűlést legalább évente egyszer össze kell hívni. taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik pl.: a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása, az osztalékfelosztás elhatározása, a pótbefizetés elrendelése és visszatérítése, az elővásárlási jog gyakorlása a társaság által, stb.

a taggyűlést – ha törvény vagy a társasági szerződés másként nem rendelkezik – az ügyvezető hívja össze. A taggyűlésről az ügyvezető jegyzőkönyvet készít.

a társaság ügyeinek intézését és a társaság törvényes képviselőjét a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el.

a társasági szerződés módosításához, megszüntetéséhez – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a taggyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.

Részvénytársaság (rt)

a részvénytársaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével (jegyzett tőkével) alakul, és amelynél a tag (részvényes) kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.

a részvénytársaság zárt körben vagy nyilvánosan alapítható, működési formája lehet zártkörű (zrt.) vagy nyilvános (nyrt.).

Nyilvánosan működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott feltételek szerint részben vagy egészben nyilvánosan kerülnek forgalomba hozatalra.

Zártkörűen működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei nem kerülnek nyilvános forgalomba hozatalra, továbbá az a részvénytársaság is, amelynek a nyilvánosan forgalomba hozott részvényeit nyilvános ajánlattétel útján már nem értékesítik,

Az összes részvény névértékének összege a részvénytársaság alaptőkéje.

A részvény tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező forgalomképes értékpapír.

A részvény a névértékétől függő mértékű szavazati jogot testesít meg. Részvényfajták: a törzsrészvény, az elsőbbségi részvény, a dolgozói részvény, a kamatozó részvény, a visszaváltható részvény.

A részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb ötmillió forintnál. Részvénytársaság pénzbeli hozzájárulás nélkül, nem pénzbeli hozzájárulással is alapítható.

Az alapszabályban meg kell határozni:

- az alaptőke összegét, az alapításkor befizetendő pénzbeli hozzájárulás összegét és a részvény névértéke, illetve kibocsátási értéke befizetésének egyéb feltételeit;
- az alapítók nyilatkozatát a valamennyi részvény átvételére vonatkozó kötelezettségvállalásról és a részvényeknek az alapítók közötti megoszlásáról;
- az alapítás során kibocsátandó részvények számát, névértékét, illetve kibocsátási értékét, hányad részvény esetén a hányad részvények névértékét, valamint a részvények előállításának módját;
- az első igazgatóság tagjainak nevét (lakóhelyét);
- a részvénytársaság első könyvvizsgálójának nevét (lakóhelyét, székhelyét);
- a közgyűlés összehívásának módját, továbbá a szavazati jog gyakorlásának feltételeit és módját.

A részvényes a meghatározott jogok gyakorlására a részvény birtokában, a részvénykönyvbe történő bejegyzést követően jogosult. A részvényes részvényesi jogait képviselő útján is gyakorolhatja.

A részvényes köteles az általa átvett részvények névértékének, illetve kibocsátási értékének meghatározott időpontig a részvénytársaságnak befizetni,

A közgyűlés a részvénytársaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.

A közgyűlést az alapszabályban meghatározott gyakorisággal, de legalább évente egyszer össze kell hívni. Szükség esetén rendkívüli közgyűlés bármikor összehívható.

az igazgatóság a részvénytársaság ügyvezető szerve, amely legalább három, legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll. Elnökét maga választja tagjai közül. (Az alapszabály úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatóság elnökét közvetlenül a közgyűlés választja.)

A részvénytársaság számviteli törvény szerinti beszámolójának az előterjesztése az igazgatóság feladata.

A részvénytársaság közgyűlése a szavazatok háromnegyedes szótöbbségével elhatározhatja a részvénytársaság megszűnését.

A nyilvánosan működő részvénytársaság – az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott feltételek szerint – nyilvános eljárással, részvényjegyzés útján alapítható. A nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb húszmillió forintnál.

A részvényjegyzés az alapítási tervezetnek megfelelően történik.

A részvényjegyzés a jegyzési ív aláírásával történik. Az alapító kivételével a részvényjegyző a jegyzéssel csak pénzbeli hozzájárulás szolgáltatására vállalhat kötelezettséget.

Ha több részvényt jegyeztek, mint amennyit a részvénytársaság az alapítási tervezet szerint kibocsát (túljegyzés), az alapítók az alapítási tervezetben meghatározott szempontok szerint döntenek a túljegyzés elfogadásáról vagy visszautasításáról.

Az alapítás meghiúsul, ha a részvénytársaság tervezett alaptőkét megtestesítő valamennyi részvényt vagy – az alapítási tervezet ilyen rendelkezése esetén a jegyzési minimumnak megfelelő számú részvényt a részvényjegyzésre megállapított zárónapig nem jegyezték le, kivéve, ha a részvényjegyzést jegyzési garanciavállalás biztosítja.

A közgyűlés a részvénytársaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.

A nyilvánosan működő részvénytársaságnál, ha az alapszabály úgy rendelkezik, igazgatóság és felügyelőbizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító igazgatótanács működhet

A nyilvánosan működő részvénytársaságoknál legalább háromtagú audit bizottságot kell létrehozni.

3. Vállalkozások gazdálkodása

Alapvető törekvése minden vállalkozásnak a jövedelem elérése. A vállalkozásoknak a gyártott termékek értékesítéséből vagy az általa nyújtott szolgáltatásokból származhat árbevétele. A vállalkozási tevékenységek (értékesítés, gyártás) kiadásai költségként jelentkeznek.

$$\text{Jövedelem} = \text{Árbevétel} - \text{Költség}$$

Jövedelem akkor keletkezik, ha a vállalkozás árbevétele meghaladja költségeit. Ellenkező esetben veszteség alakul ki.

Vállalkozások árbevétele:

A vállalkozás árbevétele a termelési adatokból megállapított gyártott darabszám és a piaci ár szorzata. Az árbevétel növelésére törekszik minden vállalkozó. Ennek két útja:

- A meglévő termelési kapacitások leghatékonyabb kihasználása vagy korszerűbb technológia, termelő-berendezés alkalmazása.
- A piacon a legmagasabb ár elérése.

A vállalkozás költségei

A vállalkozó érdeke a termelési folyamat vagy a szolgáltatás során a költségeinek ismerete. Természetesen ennek ismerete megelőzi a termelési folyamat megkezdését. A költségek csoportosítására több lehetőség is van:

- Költségnemek (tényleges megjelenési forma) szerint:
 - Anyagköltség: alapanyag, termék, stb.
 - Személyi jellegű ráfordítások: bér, járulékok, stbg.
 - Értékcsökkenési leírás
- Termeléshez kapcsolódóan:
 - Állandó költségek: bérleti díj, amortizáció, stb.
 - Változó költséges: felhasznált energia, anyag, stb.
- Összetétel szerint:
 - Egyszeri költség: anyag, bér, stb.
 - Összetett költség: marketing, stb.
- Elszámolás módja szerint:
 - Közvetlen költségek: a termékre meghatározható anyag, energia, stb.
 - Közvetett költség: a termékre közvetlenül nem ismert pl.: fűtés, világítás, stb.

A vállalkozó a termék árát ezen ismeretei birtokában meg tudja határozni:

$$\text{Ár} = \text{Teljes költség} + \text{Vállalkozói haszon}$$

Gondolkodjunk el a következő kérdésen: Alkalmazható-e a piacon ez az ár?

Válaszunk megadásakor nem lehet egyszerűen igennel vagy nemmel felelni. Elsődlegesen fel kell tárnunk a vállalkozás által gyártott termék piaci helyzetét. A konkurencia termékeit is vizsgálat alá kell vonni. Minden vizsgálati megközelítést a fogyasztó szempontjából kell kialakítani. A fogyasztó döntését számos tényező befolyásolja: pl.: minőségi tulajdonságok, csomagolás módja, stb.

A vállalkozás számára a fedezeti pont mutatja meg milyen árbevételnél keletkezik nyereség. Ha az árbevétel fedezi az összes költséget, akkor a vállalkozás nyeresége nulla. Más esetekben veszteség vagy nyereség keletkezik (Az ábrázolás a költségek és az árbevétel lineáris változásait mutatja.) 1. sz. ábra.

Ábra

4. Adózási alapfogalmak

Hazánk irányítása két szinten (központi kormányzati és települési önkormányzati) valósul meg. A gazdasági szereplők szabályozása is ezen a két szinten történik. Az állami és önkormányzati feladatok ellátásához forrásokra van szükség. Az állam működéséhez megtervezi a bevételeit és a kiadásait. A bevételi oldal legfontosabb forrása az adó. Az adók nemcsak bevételi forrásként szolgálnak, hanem más funkciókat is elláthatnak kormányzati szinten. Ilyen lehet pl.: az egyes iparágak védelme (vámok), modernizációs tevékenységek előmozdítása (adómérséklés, elengedés), pénzpiac szabályozása.

A következőkben az adózással kapcsolatos néhány alapfogalmakat ismerhetünk meg:

Adó: Az államháztartás bevételi oldalának meghatározó eleme.

Adózó: Bármilyen adófizetésre kötelezett természetes személy vagy gazdasági szervezet.

Az adó alanya: a természetes és jogi személy, melyre az adózásról szóló törvények adókötelezettséget állapítanak meg.

Az adó tárgya: a pénzben vagy természetes mértékegységben kifejezhető jogosultság.

Adómérték: A fizetendő adó összegének megállapítása.

Adómentesség: Az adójogszabályokban meghatározott adó alanya vagy tárgya mentesül az adófizetés alól.

Az adózást az adójog szabályozza. Adózási jogviszonyban az adózó és az adóhatóság áll egymással kapcsolatban.

Adóhatóságok:

- Állami adóhatóság: az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal és szervei,

Az állami adóhatóság jár el minden adó, költségvetési támogatás adó-visszaigénylés, -visszatérítés, adók módjára behajtandó köztartozás végrehajtása, az önkormányzatokat megillető helyi adóval ügyében. Az állami adóhatóság látja el a magán-nyugdíjpénztári tagdíjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban az ellenőrzési, és a végrehajtási feladatokat.

- Vámhatóság:

A vámhatóság hatáskörébe tartozik: a regisztrációs adóval, a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek adójával, a jövedéki adóval, az adójeggyel ellátott dohánygyártmányokat terhelő általános forgalmi adóval, az energiaadóval, az általános forgalmi adó kivételével a termékimportot terhelő adóval, a környezetvédelmi termékdíjjal kapcsolatos adóztatási feladatok ellátása.

- Önkormányzati adóhatóság: az önkormányzat jegyzője lát el hatósági feladatokat.

Az önkormányzati adóhatóság jár el első fokon a helyi adók, a belföldi rendszámú gépjárművek adója, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adóztatása ügyében.

Az adózás rendjéről szóló törvény célja: az adózás rendjének, az eljárás törvényessége és eredményessége érdekében az adózók és az adóhatóságok jogainak és kötelezettségeinek egységes szabályozása.

Az adó megállapítása: Az adót, a költségvetési támogatást

- az adózó: önadózással,

- a kifizető és a munkáltató: adólevonással, az adóbeszedésre kötelezett: adóbeszedéssel,
- az adóhatóság: bevallás alapján kivetéssel, kiszabással, illetőleg utólagos adómegállapítás keretében állapítja meg.

Önadózás: Az adót, a költségvetési támogatást az adózó köteles megállapítani, bevallani és megfizetni

Az adó megfizetése: Az adót az köteles megfizetni, akit arra jogszabály kötelez. A levont adót, adóelőleget annak kell megfizetnie, aki azt levonta. A beszedett adót az adóbeszedésre kötelezett fizeti meg.

Logkövetkezmények:

Késedelmi pótlék: Az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától, a költségvetési támogatásnak az esedékesség előtt történő igénybevétele esetén pedig az esedékesség napjáig késedelmi pótlékot kell fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Önellenőrzési pótlék: Ha az adózó az adót, a költségvetési támogatást az önellenőrzésre vonatkozó rendelkezések szerint helyesbíti, önellenőrzési pótlékot fizet. Az önellenőrzési pótlékot adónként, illetve költségvetési támogatásonként a bevallott és a helyesbített adó, illetve költségvetési támogatás összegének különbözete után az adózó állapítja meg, és a bevallással egyidejűleg fizeti meg.

Adóbírság: Adóhiány esetén adóbírságot kell fizetni. Az adóbírság mértéke az adóhiány 50%-a.

Mulasztási bírság: A magánszemély adózó 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha adókötelezettségeit elmulasztja.

Az adókötelezettség nyomtatott formában vagy elektronikusan is teljesíthető.

A következőkben csak felsorolás szintjén nézzük meg, hogy az egyes adóhatóságokhoz milyen jellemző adókat kell befizetnünk.

Az állami adóhatósághoz teljesítendő adók pl.:

- Az általános forgalmi adó
- A személyi jövedelemadó
- A társasági adó
- Az egyszerűsített vállalkozói adó
- Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás
- Fogyasztási adó

Az önkormányzatokhoz teljesítendő adók:

- Építményadó
- Telekadó
- Kommunális jellegű adók (vállalkozók kommunális adója, idegenforgalmi adók)
- Helyi iparűzési adó

Lakóhelyeden nézd meg az egyes adónemek fizetési kötelezettségét!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Nyisson ideiglenes saját ügyfélkaput a <https://magyarorszag.hu> Kormányzati Portálon!
2. Keresse meg és tanulmányozza társai bevonásával a 2009. évi CXV. törvényt az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről!
3. Keresse meg az Interneten a KSH honlapján a szakmakódok jegyzékét, a társak bevonásával válasszanak a szakmájuknak megfelelő szakmakódokat!
4. Keresse meg és tanulmányozza az egyéni vállalkozói igazolvány felépítését!
5. Tanulmányozza a kereskedelmi bankok honlapján szolgáltatásait!
6. Keresse meg és tanulmányozza társai bevonásával a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvényt!
7. Készítsen társasági szerződést a jogi személyiséggel rendelkező és nem rendelkező gazdasági társaságra!
8. Nézzon utána környezetében működő vállalkozások gazdasági helyzetének!
9. Elemezze egy választott fogyasztási termék árszerkezetét!
10. Keresse meg az adózással kapcsolatos jogszabályokat!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

Szükséges-e az egyéni vállalkozás megkezdéséhez a vállalkozói igazolvány kiváltása?

2. feladat

Az egyéni vállalkozó a tevékenységének gyakorlás során mit köteles feltüntetni a számlákon!

3. feladat

Jellemezze az egyéni vállalkozások működését!

4. feladat

Milyen felelőssége van az egyéni vállalkozónak, ill. az egyéni cégnek?

5. feladat

Mutasd be a társasági szerződés főbb elemeit!

6. feladat

Alapíts társaiddal egy tetszőlegesen választott gazdasági társaságot!

7. feladat

Jellemezd a vállalkozás költségeit! Mit mutat a költségfedezeti diagram?

8. feladat

Mutasd be az adózás néhány alapfogalmát!

9. feladat

Milyen jogkövetkezményei lehetnek az adózás elkerülésének?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A vállalkozás bejelentéséhez és a tevékenység megkezdéséhez NEM!

2. feladat

Eladó neve, címe, adószáma. Vevő neve, címe, adószáma. Fizetés módja, teljesítés határideje, számlakelte, A fizetés határideje. A termék megnevezése, áfa kulcs, mennyiségi egység, mennyiség. egységár (áfa nélkül), érték áfa nélkül, áfa, összeg betűvel, aláírás

3. feladat

Egyéni vállalkozás működése:

- a tevékenységek megnevezését a bejelentkezéskor meg kell nevezni (fő- és egyéb tevékenységek), amelyek a Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályok Rendszerében (TEÁOR) találhatóak,
- meg kell jeleníteni a vállalkozás székhelyét (ügyintézés helye, iratkezelés, tárolás, stb.), telephelyeit (a tevékenység tényleges gyakorlásának helye),
- az állami adóhatósági bejelentkezés, ügyintézés, adózási forma megválasztása,
- pénzforgalmi adatok alapján banki ügyintézés,
- a tevékenység végzéséhez szükséges szakmai végzettség biztosítása,
- számviteli feladatok (naplófőkönyv vagy pénztárkönyv vezetése),
- az egyéni vállalkozó tevékenységét szüneteltetheti (legalább egy hónap, legfeljebb öt évig),
- az egyéni vállalkozás a törvényben meghatározott feltételek szerint szüntethető meg.

4. feladat

Egyéni vállalkozásnál nincs elkülönülő vagyon, egyéni cégnél alaptőke van.

5. feladat

A társasági szerződés főbb tartalma:

- a gazdasági társaság cégnevét és székhelyét,
- a gazdasági társaság tagjai, mégpedig – ha a törvény másképp nem rendelkezik – nevük (cégnevük) és lakóhelyük (székhelyük) feltüntetésével,
- a gazdasági társaság cégjegyzékben feltüntetett tevékenységei,
- a társaság jegyzett tőkéjét, az egyes tagok vagyoni hozzájárulását,
- a társaság képviselétét, ideértve a cégjegyzés módját,

- a tagok (részvényesek) által kijelölt első vezető tisztségviselők,
- a gazdasági társaság működésének időtartamát.

6. feladat

A tetszőlegesen választott gazdasági társaság melléklet szerinti megalapítása.

7. feladat

- Költségnemek (tényleges megjelenési forma) szerint:
 - Anyagköltség: alapanyag, termék, stb.
 - Személyi jellegű ráfordítások: bér, járulékok, stbg.
 - Értékcsökkenési leírás
- Termeléshez kapcsolódóan:
 - Állandó költségek: bérleti díj, amortizáció, stb.
 - Változó költséges: felhasznált energia, anyag, stb.
- Összetétel szerint:
 - Egyszeri költség: anyag, bér, stb.
 - Összetett költség: marketing, stb.
- Elszámolás módja szerint:
 - Közvetlen költségek: a termékre meghatározható anyag, energia, stb.
 - Közvetett költség: a termékre közvetlenül nem ismert pl.: fűtés, világítás, stb.

8. feladat

Adó: Az államháztartás bevételi oldalának meghatározó eleme.

Adózó: Bármilyen adófizetésre kötelezett természetes személy vagy gazdasági szervezet.

Az adó alanya: a természetes és jogi személy, melyre az adózásról szóló törvények adókötelezettséget állapítanak meg.

Az adó tárgya: a pénzben vagy természetes mértékegységben kifejezhető jogosultság.

Adómérték: A fizetendő adó összegének megállapítása.

Adómentesség: Az adójogszabályokban meghatározott adó alanya vagy tárgya mentesül az adófizetés alól.

9. feladat

Késedelmi pótlék: Az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától, a költségvetési támogatásnak az esedékesség előtt történő igénybevétele esetén pedig az esedékesség napjáig késedelmi pótlékot kell fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Önellenőrzési pótlék: Ha az adózó az adót, a költségvetési támogatást az önellenőrzésre vonatkozó rendelkezések szerint helyesbíti, önellenőrzési pótléket fizet. Az önellenőrzési pótléket adónként, illetve költségvetési támogatásonként a bevallott és a helyesbített adó, illetve költségvetési támogatás összegének különbözete után az adózó állapítja meg, és a bevallással egyidejűleg fizeti meg.

Adóbírság: Adóhiány esetén adóbírságot kell fizetni. Az adóbírság mértéke az adóhiány 50%-a.

Mulasztási bírság: A magánszemély adózó 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha adókötelezettségeit elmulasztja.

MUNKANYELVI

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

2009. évi CXV. Törvény az egyéni vállalkozóról és egyéni cégről

<https://magyarország.hu>

2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról /GT/

2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, bírósági eljárásról /Ctv/

1991. évi LIX. Törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

Vállalkozási ismeretek 2006 Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

Bognár Zsoltné: Vállalkozások 1. Vállalkozási ismeretek (Műszaki Kiadó, Budapest 2008.)

MUNKANYELVI

A(z) 1143–06 modul 009–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 482 01 0010 54 01	Adatbázistervező
54 482 01 0010 54 02	Adatelemző
54 481 01 1000 00 00	CAD-CAM informatikus
54 481 02 0010 54 01	Infokommunikációs alkalmazásfejlesztő
54 481 02 0010 54 02	Információrendszer-elemző és -tervező
54 481 02 0010 54 03	Internetes alkalmazásfejlesztő
54 481 02 0010 54 04	Szoftverfejlesztő
54 481 03 0010 54 01	Informatikai hálózattervező és -üzemeltető
54 481 03 0010 54 02	Informatikai műszerész
54 481 03 0010 54 03	IT biztonság technikus
54 481 03 0010 54 04	IT kereskedő
54 481 03 0010 54 05	Számítógéprendszer-karbantartó
54 481 03 0010 54 06	Szórakoztatótechnikai műszerész
54 481 03 0010 54 07	Webmester
54 481 03 0100 52 01	Számítástechnikai szoftverüzemeltető
54 481 04 0010 54 01	Gazdasági informatikus
54 481 04 0010 54 02	Infostruktúra menedzser
54 481 04 0010 54 03	Ipari informatikai technikus
54 481 04 0010 54 04	Műszaki informatikus
54 481 04 0010 54 05	Távközlési informatikus
54 481 04 0010 54 06	Telekommunikációs informatikus
54 481 04 0010 54 07	Térinformatikus
54 482 02 0010 54 01	IT mentor
54 482 02 0010 54 02	Közösségi informatikai szolgáltató
54 482 02 0010 54 03	Oktatási kommunikációtechnikus
54 213 04 0010 54 01	Designer
54 213 04 0010 54 02	E-játék fejlesztő
54 213 04 0010 54 03	E-learning tananyagfejlesztő
54 213 04 0010 54 04	Multimédiafejlesztő
54 213 04 0010 54 05	Tartalommenedzser

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

15 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató